

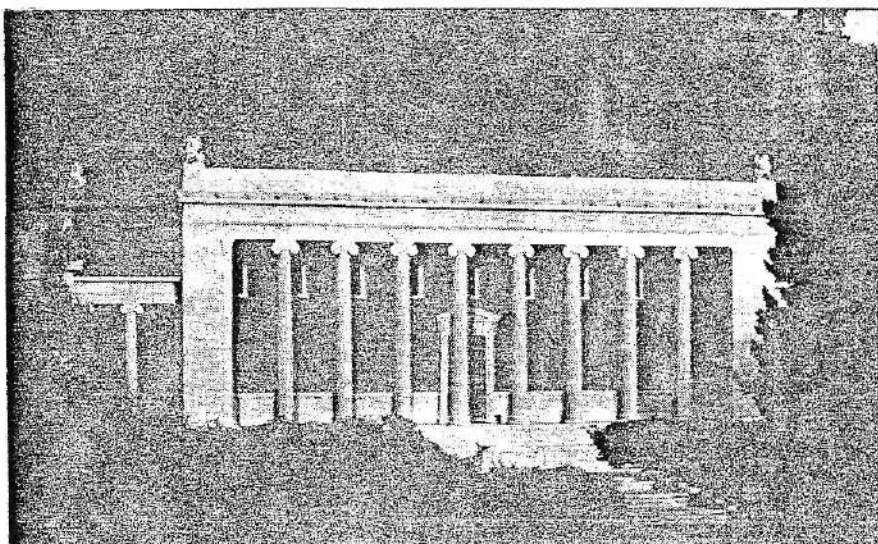
Η ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Η Γεννάδειος Βιβλιοθήκη, το μεγαλόπρεπο μάρμαρινο κτίριο στη νοτιοανατολική πλευρά του Λυκαβηττού ονομάστηκε έτσι για να τιμηθεί η μνήμη του πατέρα του ιδρυτή, του Γεωργίου Γεννάδιου (1786-1854) αγωνιστή κατά την Ελληνική Επανάσταση, διακεκριμένου εκπαιδευτικού, πρώτου διευθυντή της Εθνικής Βιβλιοθήκης και γενικά συνιδρυτή όλων των σημαντικών ιδρυμάτων, πνευματικών και εκπαιδευτικών, της σύγχρονης Ελλάδας. Αλλά συγχρόνως είναι και ένα μνημείο που τιμά και τον ίδιο τον ιδρυτή, τον Ιωάννη Γεννάδιο (1844-1932) γιατί η βιβλιοθήκη που δημιούργησε είναι ένα σύμβολο που ταιριάζει με όλη του τη σταδιοδρομία καθώς τον Γεννάδιο, σε όλη του τη ζωή, ως διπλωμάτη ή βιβλιόφιλο τον διεκρίνε πάντοτε η έντονη και γεμάτη πάθος αφοσίωσή του για την Ελλάδα.

Για πάνω από εξήντα χρόνια, στη δημόσια και στην ιδιωτική του ζωή, ο Ιωάννης Γεννάδιος, υπήρξε στην Αγγλία ο κύριος συνήγορος της Ελλάδας και των Ελλήνων, και σε τέσσερις διαφορετικές περιόδους, για είκοσι χρόνια συνολικά, ήταν επικεφαλής της διπλωματικής αποστολής της χώρας του στο Λονδίνο. Συγγραφέας πολλών δοκιμίων και γεμάτος ενεργητικότητα δεν έπαψε να αγωνίζεται για όλες τις ελληνικές υποθέσεις και για τη διάδοση των ελληνικών γραμμάτων.

Ωστόσο μέσα σ' όλες αυτές τις δραστηριότητες και παράλληλα με τη διπλωματική του σταδιοδρομία δεν έπαψε να ασχολείται με την αγορά και συλλογή ελληνικών βιβλίων ή βιβλίων που είχαν ελληνικά θέματα. Αυτή ήταν η πιο αγαπημένη του απασχόληση που την κράτησε ως το τέλος της ζωής του. Και αν όλα τα άλλα του επιτεύγματα κάποτε ξεχαστούν η βιβλιοθήκη που δημιούργησε θα θυμίζει πάντοτε την εξέχουσα αυτή φυσιογνωμία.

Ο Γεννάδιος είχε πάντοτε την επιθυμία η βιβλιοθήκη του να βρει κάποτε μόνιμη στέγη στην Ελλάδα. Το 1922 πρόσφερε επίσημα τη συλλογή του

στην Αμερικανική Σχολή Κλασικών Σπουδών στην Αθήνα με τον όρο να στεγαστεί χωριστά, να φυλαχτεί ως παρακάταθήκη για τον ελληνικό λαό και να είναι ανοιχτή και προσιτή για τους μελετητές όλων των εθνών. Το αμερικανικό ίδρυμα Carnegie ανέλαβε γενναιόδωρα να κτίσει το κτίριο, και η Ελληνική Κυβέρνηση παραχώρησε μία έκταση κοντά στην Αμερικανική και στην Βρετανική Αρχαιολογική Σχολή.

Τα επίσημα εγκαίνια της Βιβλιοθήκης έγιναν στις 23 Απριλίου 1926 από τον ίδιο τον Ιωάννη Γεννάδιο και τη γυναίκα του, με την παρουσία της πνευματικής και πολιτικής ηγεσίας της χώρας καθώς και πλήθους λογίων και αρχαιολόγων Ευρωπαίων και Αμερικανών. Για τον ιδρυτή ήταν ασφαλώς η πιο ευτυχισμένη μέρα της ζωής του καθώς έβλεπε τα πολύτιμα βιβλία του στεγασμένα σ' ένα τόσο κομψό κτίριο.

Ο Γεννάδιος πρόσφερε συνεχώς βιβλία στη συλλογή ως την ημέρα του θανάτου του και το σύνολο της δωρεάς έφτασε τουλάχιστον στους 26.000 τόμους (και όχι λιγότερο από 30.000 τίτλους). Η βιβλιοθήκη του ήταν ασφαλώς η πιο πλούσια συλλογή βιβλίων σχετικών με την Ελλάδα που μπόρεσε ποτέ να συγκεντρώσει ένα άνθρωπος μόνος του, γιατί την Ελλάδα ο Γεννάδιος την οραματιζόταν σαν μια συνέχεια από την απώτατη αρχαιότητα ως τις μέρες του. Σαν συλλέκτης και σαν βιβλιόφιλος ήθελε η συλλογή του να αντιπροσωπεύει την Ελλάδα σε όλες τις φάσεις της ιστορίας: αρχαία, βυζαντινή, περίοδος Τουρκοκρατίας και

σύγχρονη εποχή. Η Βιβλιοθήκη που κατάρτισε εκείνος και που σήμερα πλουτισμένη περιέχει 75.000 - 80.000 τόμους περίπου μένει ακόμη προσκολλημένη στο ίδιο όραμα του ιδρυτή της.

Σήμερα η Γεννάδειος είναι πολύ γνωστή όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και σ' ολόκληρο τον κόσμο ως μοναδικό κέντρο μελέτης και έρευνας με έναν πλούσιότατο θησαυρό από βιβλία, χειρόγραφα, αρχεία και έργα τέχνης. Πολλά από τα τυπωμένα βιβλία είναι μοναδικά ενώ εκατοντάδες άλλα δεν βρίσκονται ούτε και στις μεγαλύτερες βιβλιοθήκες της Ευρώπης ή της Αμερικής. Σε καμιά άλλη βιβλιοθήκη δεν υπάρχουν συγκεντρωμένες τόσες πηγές για τη μελέτη της ιστορίας και του πολιτισμού της Ελλάδας στο σύνολό τους. Πολυτιμότερη επίσης είναι μια συλλογή από πάνω από διακόσιες υδατογραφίες του Άγγλου ζωγράφου και ποιητή Edward Lear με θέματα από ελληνικά τοπεία, καθώς και μία πλήρης σειρά πινάκων, με έργα του Ζωγράφου κατά υπαγόρευση του στρατηγού Μακρυγιάννη, που απεικονίζουν σκηνές από τον Αγώνα του 1821.

Ώρες λειτουργίας της βιβλιοθήκης: Δευτέρα - Τετάρτη και Παρασκευή: 9 π.μ. - 5 μ.μ., Τρίτη - Πέμπτη: 9 π.μ. - 8 μ.μ., Σάββατο 9 π.μ. - 2 μ.μ. Οι εξυπηρετήσεις που παρέχει είναι: Μελέτη επί τόπου και δυνατότητα φωτοαντιγράφησης σε ορισμένα μόνο βιβλία.

Σόφη Παπαγεωργίου